

"מצטיינים להוראה" בתחום החינוך הגופני – מי אנחנו ולאן אנחנו הולכים?

כתבה: חנה בן-עמי,

לפני כשלושה שבועות, נפתחה שנת הלימודים האקדמאית במדינת ישראל. 16 סטודנטים (ואני ביניהם), החלו את מסלולם לתואר ראשון בחינוך גופני במסגרת תכנית "מצטיינים להוראה", תכנית בה נזכה ללמוד במסלול מואץ וליהנות מתמיכת משרד החינוך, ומנגד נתחייב לתרום, להעמיק את תהליכי הלמידה, להשמיע את קולנו ולהשפיע הן בתקופת הלימודים והן לאחריה.

לתכנית הגענו ממקומות שונים – האחד בעל רקע עשיר בהדרכה, השני היה או עדיין ספורטאי פעיל והשלישי בעל יכולת אקדמאית גבוהה. נתוני הפתיחה הגבוהים אפשרו לכל משתתף בתכנית לבחור בקריירה אחרת, קשה פחות ומתגמלת יותר (וחלקנו אף עשינו זאת עד כה). עם זאת, **בחרנו כולנו לנסות להחזיר "עטרה לישנה" ולקדם את תחום החינוך הגופני, אשר לצערנו אינו זוכה לכבוד לו הוא ראוי.**

ככלל, ל"חינוך" ילדנו חשיבות עליונה, ללא עוררין – במצב האידיאלי, תקציבים ממשלתיים מושקעים בפיתוח תכניות לימוד במקצועות התיאורטיים השונים והמורה נדרש להפגין מקצועיות בתחומו. ההורים דוחפים את ילדיהם להשקיע בהכנת שיעורי הבית ואלו לומדים למבחניהם, שכן אחרת לא יצליחו במבחני הבגרות ולא יתקבלו ללימודים האקדמאים. האם זהו החינוך האידיאלי?

אפלטון, במשל המערה, דן במהות החינוך ותפקיד המחנך. אפלטון בוחר להשתמש במשל ומתאר קבוצת אסירים שהמציאות אינה ידועה להם, מאחר ויכולים לראות רק את אשר מתרחש לפנייהם. לאט לאט, האסיר נחשף למציאות אחרת – תחילה היא צורמת וקשה אך "האמת", לדעת אפלטון, חשובה מהאושר. קורא המשל מקבל על עצמו את הרעיון הקשה לפיו גם הוא אינו מכיר את העולם סביבו ולכן חי במעין אשליה. למחנך, אם כך, תפקיד משמעותי – כל אדם צריך מורה-מחנך, כזה שיוכל להתמודד עם תלמידו גם כשיתנגד לו (ויעדיף להמשיך לחיות באשליות). תפקיד המחנך אינו הקניית ידע או תמונת מציאות נכונה, אלא שכנוע התלמיד לחתור אל האמת והפניית התלמיד לחיפוש. למרות חשיבותו של משל המערה, **מערכת החינוך מנסה לצוק ידע רב למוחות ילדנו. ידע זה חשוב עד מאוד אך אינו מספיק כדי להפוך את ילדנו לאנשים חושבים (במישור ההכרתי), טובים (במישור החברתי) ואף מאושרים (במישור הרגשי). לאלו נוסף כמובן היבט נוסף והוא שמירה על חיי ילדנו (במישור הגופני).**

המישורים שצוינו ניזוקו על-ידי תחלואות העולם המערבי ולכן עלינו לחזקם במערכת החינוך, ככל תחום ידע אחר. ילדנו לא יזכו להתפתח במישורים אלו באופן שווה, אלא אם "נכפה" זאת על-ידי תכנית חינוך מתאימה. עם כן, **לחינוך הגופני חשיבות עליונה – זוהי ההזדמנות הטובה ביותר להצליח לחנך את ילדנו במישורים השונים.**

היסטוריית ארץ ישראל, התפתחות התרבות המערבית וטעויות אנוש רבות הובילו לזילות **במקצוע החינוך הגופני – מצב קלוקל אשר יש לתקנו.** על-פי הגדרת משרד החינוך (בתכנית לימודים לכיתות ג'-י"ב ולחינוך המיוחד, לכל המגזרים, תשס"ו), מטרת החינוך הגופני הינה "לעצב, לפתח ולטפח אצל התלמיד דפוסי פעילות והתנהגות גופנית וספורטיבית במסגרת עבודת צוות, בגבולות הפוטנציאל האישי, להבטחת איכות חייו, בריאותו ואישיותו". הנה כי כן, הכל מסכימים על חשיבות החינוך הגופני בארץ!

אנו, שהצטרפנו למסלול "מצטיינים להוראה", שאפנו תמיד למצוינות ולביצוע משימות על הצד הטוב ביותר, באמצעות השקעה אינסופית, מוטיבציה רבה, יכולות אינטלקטואליות ועבודה קשה. ערכים אלו (יחד עם ערכים רבים נוספים) הינם ערכים העומדים בבסיס ובלב מקצוע החינוך הגופני – החינוך הגופני אינו עוסק רק ביכולתם הפיזיות של ילדינו ובריאותם (החשובה עד מאוד), אלא בסולם ערכיהם ובעיצוב אישיותם להמשך הדרך.

החלטתנו להתאחד ולהצטרף לתכנית נעשתה בלב שלם – **היריעה קצרה מלהסביר את מניעינו השונים, אך כולנו תקווה שנצליח לתרום את חלקנו, להוביל לשינוי בתחום ולשפר את מצב החינוך הגופני בארץ.**